

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība personām, kuras cietušas no vardarbības

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību piešķir

Kam?

Personām*, kas pēkšņi nonākušas īpašā situācijā, ko izraisījuši būtiski no personas neatkarīgi apstākļi – persona cietusi no vardarbības, kā rezultātā pati nespēj īstenot savu tiesību aizsardzību

Kādā jautājumā?

- lai vērstos tiesā ar pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību; pārsūdzētu tiesas lēmumu par pieteikuma noraidīšanu/daļēju noraidīšanu; pārsūdzētu tiesas lēmumu, ar kuru apmierināts pieteikums par pagaidu aizsardzības līdzekļa atcelšanu vai aizstāšanu;
- lai izšķirtu civiltiesiska rakstura strīdu (t.sk. celtu prasību tiesā, ja ir pieņemts lēmums par pagaidu aizsardzību pret vardarbību**)

Nodrošināšanas kārtība

Iesniegums juridiskās palīdzības pieprasījumam (veidlapa)

Iesniegumā:

1. apraksta radušos situāciju (ja tādi ir, pievieno dokumentus par vēršanos policijā vardarbības draudu dēļ vai arī norāda tiesas lēmuma par pagaidu aizsardzību pret vardarbību datumu un lietas numuru);
2. norāda, kādā jautājumā un kāda juridiskā palīdzība nepieciešama.

Iesniegt kā e-dokumentu (jpa@jpa.gov.lv), nosūtīt pa pastu vai iesniegt personīgi

Juridiskās palīdzības administrācija

izskata iesniegumu un pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu; norīko juridiskās palīdzības sniedzēju

Apmaksā:

- juridiskās konsultācijas;
- procesuālo dokumentu sastādīšanu;
- juridiskās palīdzības sniegšanu tiesas sēdē.

Informāciju par iesnieguma aizpildīšanu var saņemt pa bezmaksas informatīvo tālruni **80001801**, sociālajos dienestos, kā arī interneta vietnē www.jpa.gov.lv.

* laulātie, partneri, seniori

** pagaidu aizsardzība pret vardarbību pieļaujama prasībās par laulības neesamību vai šķiršanu, prasījumos personisku aizskārumu dēļ, prasībās par uzturēšanas līdzekļu piedziņu, prasībās par pušu kopīgā mājokļa dalīšanu, kurā tās dzīvo vienā mājsaimniecībā, vai tā mājokļa lietošanas kārtības noteikšanu, kurā puses dzīvo vienā mājsaimniecībā, un lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām

Valsts nodrošina iespēju personām, kuras pašas nevar nodrošināt sev juridisko palīdzību, saņemt valsts apmaksātu juridisko palīdzību civiltiesiska rakstura strīdos,

civillietās, Satversmes tiesas procesā un atsevišķu kategoriju administratīvajās lietās.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību var saņemt persona, kura:

- ieguvusi maznodrošinātas vai trūcīgas mājsaimniecības statusu;
- pēkšņi nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tai liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (tie ir no personas neatkarīgi ārkārtējie apstākļi, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību, piemēram, stihiska nelaime, ugunsgrēks, pēkšņa slimība, persona cieš no vardarbības);
- atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā (sociālās aprūpes iestādē vai brīvības atņemšanas iestādē).

Valsts apmaksātu palīdzību var saņemt šādās lietās:

1. Civillietās - civiltiesiska strīda risināšanai:

- ģimenes tiesību jautājumos (piemēram, laulības šķiršana, uzturlīdzekļu piedziņa, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtības noteikšana, paternitātes noteikšana);
- darba tiesību jautājumos (piemēram, darba devēja uzteikuma atzīšana par spēkā neesošu, darba algas piedziņa);
- mantojuma tiesību jautājumos (piemēram, testamenta apstrīdēšana, mantojuma dalīšana);
- dzīvokļu tiesību jautājumos (piemēram, dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana, īres līguma noslēgšana);
- saistību tiesību jautājumos;
- zaudējumu un parāda piedziņas strīdos.

2. Administratīvajās lietās:

- par bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros;
- sarežģītajās administratīvajās lietās tiesā (vēršoties tiesā un saņemot tiesas lēmumu par nepieciešamību nodrošināt juridisko palīdzību).

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība pieejama arī Satversmes tiesas procesā, ja Satversmes tiesa pēc personas iesniegtās konstitucionālās sūdzības atteikusies ierosināt lietu, kā vienīgo atteikuma pamatu norādot juridiskā pamatojuma neesību vai acīmredzamu nepietiekamību. Juridiskā palīdzība tiek nodrošināta juridiskā pamatojuma sagatavošanai.

Tāpat arī personām, kuru ienākumi nepārsniedz valstī noteikto minimālās mēnešalgas apmēru, īpašuma stāvoklis ir atbilstošs juridiskās palīdzības piešķiršanai un tās ir samaksājušas iemaksu par juridiskās palīdzības saņemšanu ir iespēja saņemt daļējo valsts nodrošināto juridisko palīdzību konkrētās lietās, proti, lietās, kas ir piekritīgas Ekonomisko lietu tiesai; lietās, kas izriet no saistību tiesībām, ja prasības summa pārsniedz 150 000 *euro*; lietās par komercnoslēpuma aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu.

Juridiskās palīdzības administrācija valsts nodrošināto juridisko palīdzību nodrošina gan ārpus tiesas, gan tiesā līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

Lai saņemtu valsts nodrošināto juridisko palīdzību, Juridiskās palīdzības administrācijā jāiesniedz:

- aizpildīta valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījuma veidlapa,
- veidlapai jāpievieno:
 - dokumenta kopija, kas apliecina personas tiesības pieprasīt juridisko palīdzību (piemēram, izziņa par trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusu),
 - dokumentu kopijas, kas raksturo strīda būtību.

Dokumentu iesniegšana:

- nosūtot pa pastu uz adresi Pils laukums 4, Rīga, LV-1050;
- parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot uz e-pasta adresi pasts@jpa.gov.lv;
- nosūtot, izmantojot portālu www.latvija.lv;
- ievietojot administrācijas pasta kastītē - Pils laukumā 4, Rīgā (kastīte atrodas 1.stāvā pie loga).

Palīdzības saņemšana

Juridiskās palīdzības administrācija saņemto iesniegumu izvērtē, un 21 dienas laikā vai 14 dienu laikā, ja jautājums skar bērnu tiesības, pieņem lēmumu. Juridisko palīdzību varēs saņemt pēc pozitīva lēmuma pieņemšanas. Lēmumā ir norādīts piešķirtais juridiskās palīdzības veids, apjoms, personai norīkotais juridiskās palīdzības sniedzējs, juridiskās palīdzības saņemšanas laiks un vieta.

Ja juridiskā palīdzība nepieciešama krimināllietā, personai jāvērsas pie kriminālprocesa virzītāja (izmeklētāja, prokurora vai tiesneša, kurš konkrētajā brīdī vada kriminālprocesu) ar lūgumu nodrošināt aizstāvi vai pārstāvi.

